

Atzinums

**par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu hidroelektrostacijas būvniecībai
Daugavpils rajona Ambeļu pagasta saimniecībā "Pureņi"**

Derīgs līdz 2003.gada 01.augustam.

Izdots paredzētās darbības ierosinātajam **A. Beķim p.k. 271149 - 12172 saimniecības "Pureņi" īpašniekam, adrese: "Kapiņos", Aglonas pagasts, Preiļu raj., LV – 5304, tālrunis 5375418, mob. 9115192**

Paredzētās darbības nosaukums:

Hidroelektrostacija ar jaudu līdz 2, 0 miljoniem kilovatstundu (kWh) gadā

Paredzētās darbības norises vieta:

Daugavpils rajona Ambeļu pagasta saimniecībā "Pureņi"

1. Īss paredzētās darbības raksturojums

Daugavpils rajona Ambeļu pagasta saimniecībā "Pureņi" paredzēta hidroelektrostacijas (HES) būvniecība ar jaudu līdz 2, 0 miljoniem kilovatstundu gadā. Iecerēts daļu Tartaka upes noteces (līdz 50 %) pārvirzīt caur Raudiņas strautu uz Luknas ezeru, paredzot lielākā krituma vietā HES būvniecību. Augšpus HES ūdens ņemējietais uz Tartaka upes palienē 0, 4 km garumā tiek plānots izveidot ūdenskrātuvi, kuras normālais ūdens līmenis 118, 50 m abs.atz., maksimālais ūdens līmenis 118, 70 m abs.atz. un minimālais ūdens līmenis 118, 20 m abs.atz. Paredzēts, ka ūdens no Tartaka upes plūst pa derivācijas kanālu un turbīnu spiedvadiem uz jaunbūvējamo HES, no kuras tas ieplūst padziļinātajā Raudiņas strautā. HES ēku ar enerģētisko iekārtu plānots izvietot apmēram 300 m attālumā no ūdenskrātuves dienvidu virzienā. Ūdens novadīšanai lejas bēfā, paredzēts izveidot atvadkanālu apmēram 250 m garumā līdz ieplūdei Raudiņas strautā. Raudiņas strauta gultni

posmā līdz Jonānu ezeram plānots padziļināt un paplašināt, lai nodrošinātu HES turbīnu maksimālā caurplūduma ($4,7 \text{ m}^3/\text{sek}$) un Raudiņas strauta caurplūduma

($1,08 \text{ m}^3/\text{sek}$) noteci. Paredzēts saglabāt Tartaka upē leļpus pārvirzei (aizsprostam) caurplūdumu ne mazāku kā $0,55 \text{ m}^3/\text{sek}$. Pie šāda nosacījuma hidroelektrostacija varēs darboties laika posmos, kad ūdens caurplūdums Tartaka upē būs vienāds vai lielāks par $1,02 \text{ m}^3/\text{sek}$, jo paredzētās turbīnas ļauj izmantot arī 10 % ($0,47 \text{ m}^3/\text{sek}$) no to maksimālā caurplūduma ($4,7 \text{ m}^3/\text{sek}$). Raudiņas strautu posmā no Jonānu ezera līdz Luknas ezeram paredzēts iztīrīt.

2. Izvērtētā dokumentācija

1. Noslēguma ziņojums ar pielikumiem hidroelektrostacijas celtniecībai Daugavpils rajona Ambelu pagasta saimniecībā "Pureņi" ietekmes uz vidi novērtējumam kopumā uz 24 lapām. Ambeli, 2000.
2. Darba ziņojums ar pielikumiem hidroelektrostacijas celtniecībai Daugavpils rajona Ambelu pagasta saimniecībā "Pureņi" ietekmes uz vidi novērtējumam kopumā uz 51 lapas. Ambeli, 1999.
3. Ekspertu sanāksmes protokols par ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma apspriešanu hidroelektrostacijas celtniecībai Daugavpils rajona Ambelu pagasta saimniecībā "Pureņi". Rīgā, 11.02.00.
4. Biroja atzinums par ietekmes uz vidi novērtējuma Darba ziņojumu hidroelektrostacijas celtniecībai Daugavpils rajona Ambelu pagasta saimniecībā "Pureņi". Rīgā, 10.03.00.
5. Iespējamās HES celtniecības sādžā Kaļķi ietekmes uz vidi sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces protokols Nr. 1. Ambeli, 05.02.99.
6. Iespējamās HES celtniecības sādžā Kaļķi ietekmes uz vidi darba ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sapulces protokols Nr. 2. Ambeli, 04.02.00.
7. Daugavpils reģionālās vides pārvaldes atzinums par ietekmes uz vidi novērtējuma Darba ziņojumu. 2 lapas.
8. Daugavpils reģionālās vides pārvaldes atzinums par ietekmes uz vidi novērtējuma Noslēguma ziņojumu. 1 lapa.
9. Ekspertu atzinumi par paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu. 13 lapas.
10. Ekspertu atzinumi par paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu. 13 lapas.

3. Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja lēmums

Pamatojoties uz iepriekš minēto dokumentu analīzi, Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs rekomendē Daugavpils rajona Ambelu pagasta saimniecības "Pureņi" īpašniekam A. Beķim projekta turpmāko izstrādi hidroelektrostacijas ar jaudu līdz 2, 0 miljoniem kilovatstundu gadā būvniecībai, izvietojot objektu un ar to saistītās būves uz savas zemes, 9 km pirms Tartaka upes ietekas Luknas ezerā, ar daļēju Tartaka upes (līdz 50 %) diennakts caurplūduma pārvirzi caur Raudiņas strautu uz Luknas ezeru. Caurplūdamam Tartaka upē lejpus pārvirzei (aizsprostam) ir jābūt ne mazākam kā $0,55 \text{ m}^3 / \text{sek}$. Raudiņas strauta gultni posmā no Jonānu ezera līdz HES būves atvadkanālam pieļaujams padziļināt līdz atzīmei 105, 00 m abs.atz. (Raudiņas strauta pārveidošanai piedāvātais I variants); gultnes posmu no Jonānu ezera līdz Luknas ezeram ir jāiztīra.

4. Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi

1. Pieļaujamā Tartaka upes diennakts caurplūduma pārvirze līdz 50 %.
2. Caurplūdamam Tartaka upē lejpus pārvirzei jābūt ne mazākam par $0,55 \text{ m}^3 / \text{sek}$, un pieļaujamais maksimālais ūdens līmenis ūdenskrātuvē var būt ne augstāks par 118, 70 m abs.atz.

3. Raudiņas strauta gultnes pārveidošanu no atvadkanāla līdz Jonānu ezeram veikt atbilstoši piedāvātajam I variantam – padziļinot gultni līdz atzīmei 105, 00 m abs.atz.

4. Paplašinot un padziļinot Raudiņas strautu atbilstoši plānotajam caurplūdumam, iesakām:

- regulētus ūdensteces posmus variēt ar dabīgā stāvoklī atstātiem posmiem
- saglabāt ainaviski izteismīgus posmus,
- pielāgoties dabīgās gultnes trasei, atturoties no taisnu posmu veidošanas,
- saglabāt akmeņus, nārsta vietas, paceres, zivju slēptuves, ūdens augu audzes,

variēt dziļas un seklas, platas un šauras vietas.

5. Pazeminoties ūdens līmenim un ūdens kvalitātei akā 5R (skat. Noslēguma ziņojuma pielikumu P2), tās padziļināšana jāveic HES īpašniekam par saviem līdzekļiem.

6. Būtiski pasliktinoties Tartaka upes ūdens kvalitātei lejpus pārvirzei, Daugavpils reģionālā vides pārvalde ir tiesīga pieprasīt HES īpašniekam pārskatīt Tartaka upes caurplūduma pārvirzes lielumu.

7. Zemes transformācijas jautājumi jārisina atbilstoši Ministru Kabineta 1997.gada 12.augusta noteikumu Nr. 300. prasībām.

8. Būvdarbu, kas var izraisīt ūdensteču piesārņojumu, termiņi un to radīto iespējamo zaudējumu un kompensācijas lielumi un veidi jāaskaņo Daugavpils reģionālajā vides pārvaldē.

9. Uzsākot HES darbību, jānodrošina regulārus Tartaka upes un Raudiņas strauta ūdens kvalitātes novērojumus, saskaņojot paraugu ņemšanas vietas, laiku un parametrus Daugavpils reģionālajā vides pārvaldē.

10. Uzsākot HES darbību, jānodrošina regulārus caurplūdumu mērījumus Tartaka upē augšpus ūdenskrātuvei un lejpus pārvirzei, saskaņojot mērījumu vietas Daugavpils reģionālajā vides pārvaldē.

11. Gruntsūdens līmeņu svārstību novērojumi skatās un iedzīvotāju akās projekta ietekmes zonā, jāveic 6 reizes gadā viena gada laikā pirms projekta realizācijas un viena gada laikā pēc darbības uzsākšanas, novērojumu laikus saskaņojot Daugavpils reģionālajā vides pārvaldē; turpmāk 2 reizes gadā – palu periodā un sausajā periodā (augustā).

12. Pēc darbības akcepta pašvaldībā, darbības ierosinātajam Fiziska persona Daugavpils reģionālajā vides pārvaldē jāpieprasa un jāsaņem vides aizsardzības tehniskie noteikumi.